

Református Szemle

Az Erdélyi Református Egyházkerület
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
és az Evangélikus–Lutheránus Egyház
hivatalos lapja

Százhatodik évfolyam
2013. július–augusztus

4

Református Szemle

Alapítás: 1907

Kéthavonta megjelenő teológiai tudományos folyóirat

Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

FŐSZERKESZTŐ

Dr. ADORJÁNI ZOLTÁN

email: adorjani@proteo.hu, tel.: 0744-989-052

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. BUZOGÁNY DEZSŐ

email: buzogany@proteo.hu, tel.: 0744-254-208

MUNKATÁRSAK

Dr. Balogh Csaba

Dr. Geréb Zsolt

Dr. Kolumbán Vilmos József

Dr. Kovács László Attila

Dr. Molnár János

Dr. Pásztori-Kupán István

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

THEOLOGIA BIBLICA

Dr. Herczeg Pál (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Marjovszky Tibor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA PRACTICA

Dr. Fekete Károly (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

Dr. Fekete Csaba (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Dr. Szűcs Ferenc (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Fazakas Sándor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

HISTORIA ECCLESIAE

Dr. Dienes Dénes (Sárospataki Református Hittudományi Akadémia – HU)

Dr. Ferenc Postma (Vrije Universiteit Amsterdam – NL)

ISSN 0254-4458

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 400079 Kolozsvár, Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0264-592-453

Bankszámla: BCR Cluj – RO66RNCB0106026604570001

Megrendelés: e-mail: iratterjesztes@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzzük meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában

THEOLOGIA BIBLICA

Pap Géza: *A γυνώξ a 2Kor 5,3-ban*..... 341

THEOLOGIA PRACTICA

Oláh Máttyás: *Hymnus Christi Servatoris* 366

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Simon János: *A magyar megbocsátás-ethosz ébredése* 384

HISTORIA ECCLESIAE

Hermán M. János: *Christian Salomon Duytsch (1734–1795).*

Egy temesvári születésű, egykor vágújhegyi rabbi és végül mjidrechti református lelkész életútjáról... 397

Sipos Dávid: *Konnert Márton vagy József? Konnert-orgonák Erdélyben*..... 414

VARIA

Novum

Adorjáni Zoltán: *Pro Cooperatione díjat kapott dr. Ferenc Postma*.....432

Márton János: *A X. Holland–Magyar Lelkésztovábbképző konferenciája.*

Györgyfalva, 2013. június 2–6. 434

Székel József: *Az erdélyi magyar református lelképásztor identitása* 437

G. Henk van de Graaf: *Erdélyi református lelképásztorok a kommunizmus idején – holland szemmel.*

Hogyan láttuk, hallottuk és éltük meg ezt mi magunk is? 445

Márton János: *Egy magyar lelképásztor igehirdetése a kommunizmus korából*.....458

THEOLOGIA BIBLICA

Géza Pap: <i>Γυμνός in 2 Cor 5:3</i> <i>Das Beinwort γυμνός in 2 Kor 5,3</i> <i>Le γυμνός dans 2 Cor. 5,3</i>	341

THEOLOGIA PRACTICA

Mátyás Oláh: <i>Hymn to Christ the Saviour</i> <i>Die Hymne Christi des Erlösers</i> <i>L'hymne du Christ le Rédempteur</i>	366

THEOLOGIA SYSTEMATICA

János Simon: <i>The Awakening of the Hungarian Forgiveness-Ethos</i> <i>Das Erwachen des ungarischen Vergebungs-Ethos</i> <i>Le réveil de la morale du pardon hongroise</i>	384

HISTORIA ECCLESIAE

Hermán M. János: <i>Christian Salomon Duytsch (1734–1795): How a Rabbi of Temesvár (Timișoara), Transylvania, Became a Reformed Pastor in Mijndrecht, The Netherlands</i> <i>Lebensweg von Christian Salomon Duytsch (Temeschwar, 1734 – Mijndrecht, 7. Nov. 1795) vom Rabbiner bis zum reformierten Pfarrer in den Niederlanden</i> <i>Christian Salomon Duytsch (1734–1795). Sur le chemin de vie d'un pasteur originaire de Temesvár (Timișoara), naguère rabbin à Vágújhely et enfin pasteur réformé à Mijndrecht</i>	397
Dávid Sipos: <i>Martin or Josef Konnert? About the Konnert-Organs in Transylvania</i> <i>Martin Konnert oder Josef Konnert? Konnert-Orgeln in Siebenbürgen</i> <i>Martin ou Joseph Konnert? Des orgues Konnert en Transylvanie</i>	414

VARIA

Novum

Zoltán Adorjáni: <i>Dr. Ferenc Postma Receives the Pro Cooperatione Award</i> <i>Pro Cooperatione-Preis für Dr. Ferenc Potsma</i> <i>Dr. Ferenc Postma a reçu le prix Pro Cooperatione</i>	432
János Márton: <i>The 10th Dutch-Hungarian Conference for Pastoral Training in Györgyfalva (Gheorgheni), June 2–6, 2013</i> <i>Die X. Holländisch-Ungarische Pfarrer-Weiterbildungskonferenz, Györgyfalva, 2–6 Juni 2013</i> <i>La conférence du X. cours de formation professionnelle des pasteurs hollandais-hongrois. Györgyfalva, 2–6 juin 2013</i>	434
József Székely: <i>The Identity of the Hungarian Reformed Pastor in Transylvania</i> <i>Die Identität des ungarisch-reformierten Pfarrers in Siebenbürgen</i> <i>L'identité du pasteur réformé hongrois de Transylvanie</i>	437
G. Henk van de Graaf: <i>Transylvanian Reformed Pastors during the Communism – From a Dutch Perspective. How We Saw, Heard and Experienced It</i> <i>Reformierte Pfarrer in Siebenbürgen zur Zeit des Kommunismus mit holländischen Augen gesehen. Wie haben wir es gesehen, gehört und selbst erlebt?</i> <i>Des pasteurs réformés transylvains pendant le communisme – du point de vue hollandais. Comment est-ce qu'on l'a vu, entendu et vit ça nous-mêmes aussi?</i>	445
János Márton: <i>The Sermon of a Hungarian Pastor from the Communistic Era</i> <i>Verkündigungsdienst eines ungarischen Pfarrers zur Zeit des Kommunismus</i> <i>La prédication d'un pasteur hongrois de l'époque du communisme</i>	485